
HYVINVOINNIN JA
TERVEYDEN EDISTÄMISEN
LAUTAKUNTA
17.9.2025

LEENA SUHONEN

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN PAINOPISTEET

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen hallintosääntö (12.6.2024/§34) §11

- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta toimii sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) §7 mukaisena hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä vastaavana tahona. Lautakunta vastaa myös kunta- ja järjestöyhteistyön strategisesta järjestämisestä.
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunta päättää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteistä, ja antaa niistä lausunnon hallitukselle talousarviovalmistelua varten hyvinvointivajeiden näkökulmasta.

TAUSTAA

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen strategiassa

- toiminnan päämääränä on yhdessä tehden vaikuttavimmat palvelut ja
- tarkoituksena hyvää elämää ja elämäniloa Pohjois-Karjalassa: tukea, turvaa ja hyvinvointia.
- Strategian arvoina ovat asiakaslähtöisyys, avarakatseisuus, turvallisuus, yhdenvertaisuus ja

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lautakunnan aiemmin asettamat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet:

- **ehkäisevä päihdetyö**
- **elintapaohjaus**
- **lähisuhdeväkivallan ehkäisy**
- **asukkaille annettava digituki**
- **kaatumisen ehkäisy**
- **mielenterveyden edistäminen sekä**
- **kulttuurihyvinvointi**

HYTE- KERTOIMEN INDIKAATTORIT

Hyvinvointialueiden HYTE-kerroin

Prosessi-indikaattorit

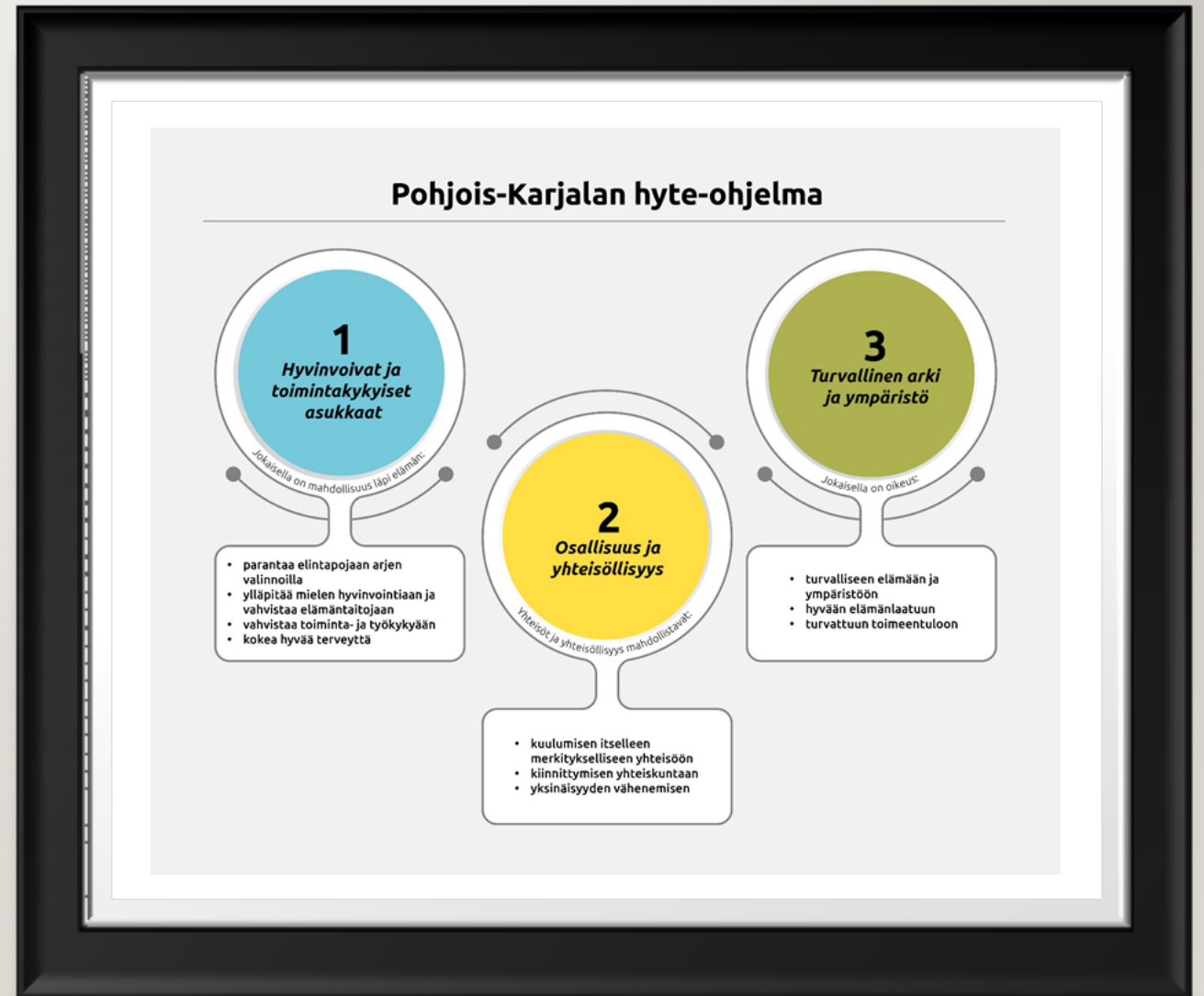
- 1) Lastenneuvolan terveystarkastuksista poisjääneiden tuentarve
- 2) Kouluterveydenhuollon terveystarkastuksista poisjääneiden tuen tarve
- 3) Elintapaneuvonta tyypin 2 diabetesriskissä oleville
- 4) MPR-rokotuskattavuus
- 5) Alkoholinkäytön mini-interventio
- 6) Työttömien terveystarkastukset

Tulosindikaattorit

- 1) Vammojen ja myrkytysten johdosta aiheutuvat hoitojaksot
- 2) Lonkkamurtumat yli 65-vuotiailla
- 3) NEET-nuoret
- 4) Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavat
- 5) Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat

TAUSTAA

- Pohjois-Karjalan hyte-ohjelma 2025-2028 painopisteet ja tavoitteet
- Ohjelman painopisteiden ja tavoitteiden pohjalta on laadittu alueellinen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma v. 2025-2028

PAINOPISTEIDEN TEEMAT JA INDIKAATTORIT

1. Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat

Elintavat (liikunta, ravitsemus, uni, päihteet)

Mielen hyvinvointi

Toimintakyky

Työkyky

Kokemus terveydestä ja hyvinvoinnista

↕

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus),
% 5. ja 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen
toimintakyky
Ylipainon yleisyys (Finlapset ja terve Suomi)
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen
kahden viikon aikana
Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä
saavat 18-34 vuotiaat
Huolta herättävä päihteiden tai tupakka- ja
nikotiinituotteiden käyttöä tai
rahapelaamista kouluterveyskysely
Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät
jaksa työskennellä vanhuuseläkeikään saakka
Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi,
(lapset ja nuoret)

2. Osallisuus ja yhteisöllisyys

Osallisuuden kokemus

Yksinäisyys

Syrjäytyminen

Yhteisöt

Kotoutuminen

↕

Erittäin heikko osallisuuden kokemus

Ei työssä, koulutuksessa eikä
asevelvollisuutta suorittamassa olevat
18–24-vuotiaat

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—
24-vuotiaat

3. Turvallinen arki ja ympäristö

Väkivallattomuus

Turvallinen ja terveellinen asuminen

Turvalliset ja terveelliset arjen
toimintaympäristöt

Turvaa ja tukea tuovat ihmissuhteet

↕

Kokenut vanhempien tai
muiden huoltajien aikuisten fyysistä
väkivaltaa vuoden aikana (lapset ja
nuoret)

Päivittäisen elämänsä turvattomaksi
kokeneiden osuus (aikuiset)

Vammojen ja myrkytysten hoidosta
aiheutuvat sairaalahoitojaksot tai
sairaalassa hoidetut potilaat
tai molemmat

Lonkkamurtumat yli 65-vuotiailla

ESITYS HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN PAINOISTEIK SI

**Painopisteiden asettamisessa huomioidaan
alueellinen hyte-ohjelma, alueellinen
hyvinvointisuunnitelma ja HYTE-kertoimen
indikaattorit**

Hyvinvoivat ja toimintakykyiset asukkaat

- elintapaohjaus
- ehkäisevä päihdetyö
- mielenhyvinvoinnin edistäminen

Osallisuus ja yhteisöllisyys

- NEET-nuoret (ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta suorittamassa olevat 18-24 – vuotiaat)
- kulttuurihyvinvointi

Turvallinen arki ja ympäristö

- lähisuhdeväkivallan ehkäisy
- kaatumisen ehkäisy

KIITOS!

